

▶ Alueraporttien yhteenveto
2/2006

PK-YRITYYSBAROMETRI

ALUERAPORTTIEN YHTEENVETO

Suhdannenäkymät

Pk-yritysten suhdannenäkymät lähimmän vuoden aikana ovat kaikilla tutkimusalueilla saldolukujen¹ mukaan positiivisia (koko maan saldoluku +34). Alueittain tarkasteltuna parhaat suhdannenäkymät ovat Rannikko-Pohjanmaalla (41%), Pohjanmaalla (39%), Keski-Suomessa (39%) ja Helsingissä (39%). Suhdannenäkymät ovat puolestaan heikoimmat Pohjois-Savossa (21%), Kainuussa (22%), Pohjois-Karjalassa (24%) ja Keski-Pohjanmaalla (27%). Yleiset suhdannenäkymät ovat parantuneet viime kevään tilanteesta eniten Päijät-Hämeen, Pohjois-Savon ja Pohjois-Karjalan alueilla sijaitsevilla pk-yrityksillä. Yleiset suhdannenäkymät ovat heikentyneet eniten viime syksyn tilanteesta Kymenlaakson, Keski-Suomen, Etelä-Pohjanmaan ja Pohjanmaan pk-yrityksillä.

Osatekijöittäin tarkasteltuna suhdannenäkymät koko maassa ovat lähimmän vuoden aikana positiivisia lähes kaikilla alueilla. Alla olevaan taulukkoon on koottu yhteenveto suhdannenäkymien saldoluista alueittain.

Taulukko 1: Suhdannenäkymät osatekijöittäin seuraavan vuoden kuluttua

SUHDANNENÄKYMÄT OSATEKIJÖITTÄIN Saldoluvut Jakso 2/2006	Liikevaihto	Henkilökunnan määrä	Investointien arvo	Viennin arvo	Tuonnin arvo	Tuotanto- kustannukset	Yrityksen kannattavuus	Vakavaraisuus	Tuotekehitys- panostukset
ALUE									
Helsinki	55	21	14	30	45	32	42	41	28
Pääkaupunkiseutu (pl. Hki)	53	23	19	42	40	26	39	40	24
Uusimaa	51	18	11	33	51	32	30	39	20
Varsinais-Suomi	48	19	14	28	37	35	27	34	24
Satakunta	53	16	12	25	39	30	33	37	24
Kanta-Häme	52	23	11	59	52	38	45	38	22
Päijät-Häme	47	10	5	27	38	42	23	30	14
Pirkanmaa	55	18	9	37	48	33	34	36	22
Kymenlaakso	49	11	7	36	24	33	28	34	10
Etelä-Karjala	50	18	-1	21	35	30	30	41	7
Etelä-Savo	51	23	-2	17	20	32	31	41	14
Pohjois-Savo	40	17	3	33	28	26	20	25	8
Pohjois-Karjala	38	12	6	43	25	42	24	33	24
Keski-Suomi	60	27	7	46	47	31	39	41	18
Etelä-Pohjanmaa	52	20	5	43	42	27	40	49	28
Pohjanmaa	55	22	7	40	45	28	40	48	27
Keski-Pohjanmaa	55	36	7	37	55	43	34	38	29
Pohjois-Pohjanmaa	48	20	6	43	28	30	32	35	17
Kainuu	35	15	-4	39	82	34	27	28	24
Lappi	58	19	-5	49	39	30	31	29	18
KOKO MAA	52	20	9	35	42	32	34	37	21

¹ Saldoluku on suhdannekysymysten positiivisista ja negatiivisista vastauksista laskettu prosenttilukujen erotus. (Esimerkiksi: Pk-yritysten yleiset suhdannenäkymät seuraavan vuoden aikana paranevat 39%, huononevat 9%, saldoluku = + 30%).

Investoinnit

Koko maassa pk-yritysten investointiodotukset ovat nousseet hieman keväästä pk-yritysbarometrin saldoluvin ollessa +9. Alueittain tarkasteltuna investointien arvon nousua odottavien osuus on jonkin verran keskimääräistä korkeampi Helsingissä, Etelä-Savossa ja Pohjois-Pohjanmaalla toimivissa pk-yrityksissä. Vähiten investointien arvon nousua odotetaan Kainuun ja Kymenlaakson alueilla.

Pk-yritysten rahoitus

Seuraavan vuoden aikana ulkoista rahoitusta aikoo hankkia noin neljännes (23 %) koko maan pk-yrityksistä. Alueittain tarkasteltuna suhteellisesti eniten ulkoista rahoitusta seuraavan vuoden aikana aikovat ottaa Kanta-Hämeessä, Satakunnassa ja Lapissa toimivat pk-yritykset. Useimmiten ulkoista rahoitusta aiotaan ottaa käyttöpääomaksi, kone- ja laitelaaajennusinvestointeihin sekä yrityksen kehittämishankkeisiin. Käyttöpääomaksi ulkoista rahoitusta aikovat ottaa eniten Keski-Pohjanmaalla, Päijät-Hämeessä, Keski-Suomessa ja Kainuussa toimivat yritykset. Kone- ja laiteinvestointeihin ulkoista rahoitusta aikovat ottaa eniten Kainuussa, Pohjois-Karjalassa, Rannikko-Pohjanmaalla sekä Etelä-Karjalassa ja kehittämishankkeisiin Kainuussa, Etelä-Savossa, Helsingissä ja Pohjois-Karjalassa toimivat yritykset. Useimmiten ulkoista rahoitusta aiotaan hakea pankista ja Finnveralta.

Pk-yrityksistä 11 prosenttia aikoo hakea rahoitusta pääomasijoittajilta. Keskimääräistä enemmän rahoitusta pääomasijoittajilta aikovat hakea Helsingin ja pääkaupunkiseudun pk-yritykset.

Pk-yritysten kehittämistarpeet

Koko maan tuloksia tarkasteltaessa pk-yrityksillä on eniten kehittämistarvetta markkinoinnissa ja myynissä sekä henkilöstön kehittämisessä ja koulutuksessa. Markkinoinnin ja myynnin osalta eniten kehittämistarvetta on pääkaupunkiseudulla ja Helsingissä. Henkilöstön kehittämis- ja koulutustarvetta on eniten Rannikko-Pohjanmaan, Kainuun ja Pohjois-Karjalan pk-yrityksissä.

Pk-yritysten kehittämisen pahimmat esteet

Pk-yritysten kehittämisen pahimmat esteet liittyvät koko maassa tyypillisimmin kilpailutilanteeseen ja resurssitekijöihin. Kilpailutilanteeseen liittyvien tekijöiden osalta pahin kehittämisen este on kireä kilpailutilanne. Resurssitekijöistä kehittämisen pahimmiksi esteiksi koetaan ammattitaitoisen työvoiman saatavuus sekä muut resurssitekijät, kuten raaka-aineet.

Rahoitus on kehittämisen pahimpana esteenä kahdeksalle prosentille koko maan pk-yrityksistä. Alueellisesti tarkasteltuna Päijät-Hämeessä ja Kanta-Hämeessä toimivat pk-yritykset kokevat rahoituksen jonkin verran suuremmaksi kehittämisen esteeksi kuin koko maan pk-yritykset keskimäärin. Rahoituksen saatavuuden kokevat esteeksi muita useammin Pohjois-Pohjanmaan, Kainuun ja pääkaupunkiseudun pk-yritykset ja rahoituksen hinnan Keski-Suomessa ja Kymenlaaksossa toimivat pk-yritykset. Vakuuksien puute koetaan muuta maata suuremmaksi esteeksi Etelä-Karjalassa, Lapissa ja Päijät-Hämeessä.

Pk-yritysten työllistämisen esteet

Työvoiman saatavuus, kysynnän riittämättömyys tai epävakaisuus ja työn sivukulut koetaan suurimmiksi työllistämisen esteiksi niiden pk-yritysten keskuudessa, joilla on tarve työllistää. Työvoiman saatavuus on keskimääräistä suurempi este Rannikko-Pohjanmaan, Pohjanmaan, Keski-Pohjanmaan ja Kanta-Hämeen pk-yrityksissä. Kysynnän riittämättömyys on keskimääräistä suurempi este pääkaupunkiseudulla, Etelä-Karjalassa, Pohjois-Karjalassa ja Satakunnassa. Työn sivukulut ovat puolestaan keskimääräistä suurempi este Kainuun, Lapin, Kymenlaakson ja Pohjois-Pohjanmaan pk-yrityksillä.

Yrittäjyysilmapiiri ja elinkeinoilmasto

Yrittäjyysilmapiirin osatekijöistä oma kokemus ja kansalaisten suhtautuminen yrittäjyyteen koetaan positiivisiksi. Julkisen vallan toimet arvioidaan selkeästi negatiiviseen sävyyn. Kokonaisindeksillä mitattuna yrittäjyysilmapiiriin ovat tyytyväisimpiä Pohjois-Savossa, Pohjois-Pohjanmaalla, Pohjois-Karjalassa, Keski-Suomessa ja Etelä-Savossa toimivat yritykset. Tyytymättömiä puolestaan ovat Etelä-Karjalan, Kymenlaakson ja Varsinais-Suomen alueilla toimivat pk-yritykset.

Pk-yritysten tyytyväisyys sijaintikuntaan elinkeinon harjoittamisen näkökulmasta on alueellisesti keväisellä tasolla. Tyytyväisimpiä pk-yritykset ovat viihtyisyyteen asuinalueena ja liikenneyhteyksiin. Tyytymättömiä ollaan sijaintikunnan ja yrityksen väliseen yhteistyöhön, sopivan työvoiman saatavuuteen ja elinkeinopolitiikkaan kokonaisuudessaan.

Pk-yritysten kasvuhakuisuus

Voimakkaasti tai mahdollisuuksien mukaan kasvuhakuisia pk-yrityksiä on koko maassa 52 prosenttia. Vastaaajista 14 prosentilla ei ole lainkaan kasvutavoitteita. Kasvuhakuisuus on säilynyt käytännössä keväisellä tasollaan. Suhteellisesti enemmän näitä yrityksiä on Lapissa, Rannikko-Pohjanmaalla, pääkaupunkiseudulla ja Helsingissä. Toiminnan loppumista ennakoivia pk-yrityksiä on suhteellisesti eniten Satakunnassa. Koko maassa toiminnan loppumista ennakoi yksi prosenttia pk-yrityksistä.

Kasvuhakuisten yritysten tärkeimmät kasvukeinot ovat uusien tuotteiden kehittäminen, myyntiin ja markkinointiin panostaminen kotimaassa sekä verkostoituminen.

Sukupolvenvaihdokset

Koko maan osalta noin joka viidennessä pk-yrityksessä on odotettavissa sukupolven- tai omistajanvaihdos lähimmän viiden vuoden sisällä. Alueellisesti tarkasteltuna Etelä-Karjalassa, Etelä-Pohjanmaalla ja Pohjanmaalla on odotettavissa suhteellisesti eniten sukupolvenvaihdoksia lähimmän viiden vuoden aikana.

Julkiset yrityspalvelut

Julkiset yrityspalvelut tunnetaan pk-yritysten keskuudessa kokonaisuutena melko heikosti. Parhaiten tunnetaan Finnveran ja TE-keskusten palvelut. Finnveran toiminta ja tuotteet tunnetaan alueista parhaiten Kainuussa, Keski-Suomessa ja Pohjois-Pohjanmaalla. Pk-yritykset ovat käyttäneet eniten TE-keskusten ja Finnveran palveluja. TE-keskusten palveluja ovat käyttäneet eniten Kainuun, Lapin, Keski-Suomen ja Etelä-Pohjanmaan pk-yritykset. Finnveran palveluja ovat puolestaan käyttäneet eniten Satakunnan, Pohjois-Karjalan, Keski-Pohjanmaan ja Lapin pk-yritykset.

Julkisten yrityspalveluiden koetaan olleen hyödyksi erityisesti yritysten perustamisessa ja myös uuden teknologian ja tuotteiden kehittämisessä.

Parhaat arviot palveluasenteesta ja myös asiantuntemuksesta saa Finnvera. Palveluita käyttäneet arvioivat Finnveran edistäneen parhaiten yritysten toimintaa. Myös Tekesin palveluista yli puolet antaa positiivisen palautteen.